

PAR-1601270101051200 Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

October / November - 2018

Psychology : Paper - 12

(Research Methods & Statistics-I)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) સાદા કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરવાની છૂટ છે.
(૩) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવેલ છે.

૧ પ્રાયોગિક ભૂલનો અર્થ આપી, તેનાં પ્રકારો સમજાવો. ૧૪

અથવા

૧ સંશોધનની વ્યાખ્યા આપી સંશોધન પ્રક્રિયાનાં સોપાનો જણાવો. ૧૪

૨ નીચે આપેલા પ્રાપ્તિકોનું આવૃત્તિ-વિતરણ એક વર્ગ ૬૦-૬૪નો આવે ૧૪

તે રીતે તૈયાર કરો :

54, 25, 28, 39, 21, 78, 42, 45, 75, 37,
40, 35, 35, 68, 42, 51, 45, 52, 85, 50,
41, 25, 39, 37, 47, 25, 42, 35, 48, 54,
37, 20, 21, 51, 40, 42, 45, 55, 48, 54,
45, 65, 71, 30, 23, 33, 49, 63, 56, 60

અથવા

૨ મધ્યક અને મધ્યસ્થ એટલે શું ? મધ્યક અને મધ્યસ્થનાં ઉપયોગો જણાવો. ૧૪

૩ પ્રયોગની વ્યાખ્યા આપી, પ્રયોગમાં પરિવર્ત્યોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ સર્વેક્ષણ એટલે શું ? સર્વે આયોજનની સમસ્યાઓ વર્ણવો. ૧૪

૪ મધ્યકની ગણતરી કરો :

૧૪

વર્ગ લંબાઈ	આવૃત્તિ
45 – 49	2
40 – 44	4
35 – 39	5
30 – 34	8
25 – 29	12
20 – 24	9
15 – 19	6
10 – 14	3
5 – 9	1

$$N = 50$$

અથવા

૪ આંકડાશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી આંકડાશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ ચર્ચો.

૧૪

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે)

૧૪

- (૧) સામાજિક સંશોધનની ઉપયોગિતા
- (૨) પ્રયોગનાં લક્ષણો
- (૩) ખંડિત અને અખંડિત શ્રેણી વિશે ઉદાહરણ સહ સમજૂતી આપો.
- (૪) મધ્યસ્થ ગણો

વર્ગ લંબાઈ	આવૃત્તિ
40 – 44	3
35 – 39	4
30 – 34	8
25 – 29	10
20 – 24	9
15 – 19	6

$$N = 40$$

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) All questions are compulsory.
  - (2) Use of simple calculator is allowed.
  - (3) Figures to the right indicate marks.

- 1 Give the meaning of experimental error, explain the type of experimental error. 14

OR

- 1 Give the definition of research, explain steps of research process. 14

- 2 Prepare the frequency distribution table with class-interval level which comes in 60-64 from the following data : 14

54, 25, 28, 39, 21, 78, 42, 45, 75, 37,
40, 35, 35, 68, 42, 51, 45, 52, 85, 50,
41, 25, 39, 37, 47, 25, 42, 35, 48, 54,
37, 20, 21, 51, 40, 42, 45, 55, 48, 54,
45, 65, 71, 30, 23, 33, 49, 63, 56, 60

OR

- 2 What is mean and median ? Explain the use of mean and median. 14

- 3 Give the definition of experiment, discuss in its variables. 14

OR

- 3 What is survey ? Describe the problems of planning in survey. 14

4 Calculate mean :

14

Class - Interval	Frequency
45 – 49	2
40 – 44	4
35 – 39	5
30 – 34	8
25 – 29	12
20 – 24	9
15 – 19	6
10 – 14	3
5 – 9	1

$N = 50$

OR

4 Define statistics and describe the importance of statistics. 14

5 Write short notes : (any two)

14

- (1) Usefulness of social research
- (2) Characteristics of experiment
- (3) Explain with example discrete and continuous series.
- (4) Calculate median

Class-Interval	Frequency
40 – 44	3
35 – 39	4
30 – 34	8
25 – 29	10
20 – 24	9
15 – 19	6

$N = 40$